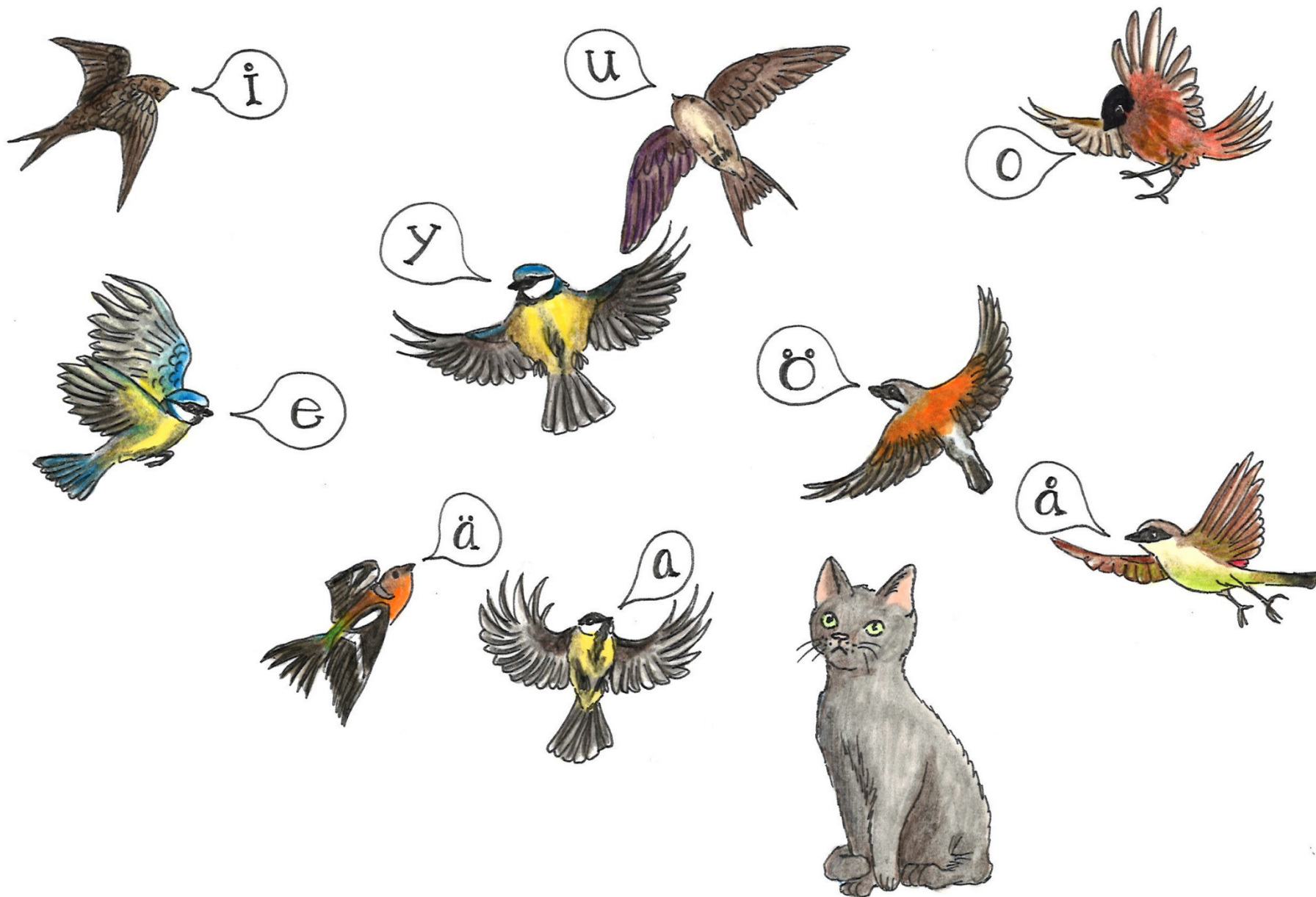

Ljudmysteriet: Sommarlov – lärarhandledning och körschema

Innehåll

OM LÄRARHANDLEDNINGEN.....	4
OM LJUDMYSTERIET	5
KARAKTÄREN OCH BREVENS FUNKTION.....	6
KÖRSHEMA – TRE VECKORS SKOLLOV	7
RAMAKTIVITETER	8
Ljudormen	8
Namntelegrafen	9
Vokaltelegrafen.....	10
VECKA 1	11
DAG 1.....	11
Måla efter vokaler.....	12
DAG 2	13
Luckdiktamen – hitta de försvunna vokalljuden	14
DAG 3	15
Den stora vokaldansen 1	16
VECKA 2	17
DAG 1.....	17
Minisaga	18
DAG 2	19
Ljudkvadraten.....	20
DAG 3	21
Den stora vokaldansen 2	22
VECKA C.....	23
DAG 1.....	23
Vokalkull	24
DAG 2	25

Vokalröra	26
DAG 3	28
Den stora vokaldansen 3	29
TACKBREV FRÅN SOMMARKATTEN	30

OM LÄRARHANDLEDNINGEN

Skolverket fick i början av 2025 i uppdrag av regeringen att genomföra en försöksverksamhet med språkstärkande insatser under skollov med fokus på intensivträning riktat mot läsning. Skolverket har gett forskargruppen Intensivsvenska vid Institutionen för svenska och flerspråkighet på Stockholms universitet i uppdrag att ta fram och pröva en modell för språkstärkande insatser under skollov samt ge stöd till huvudmän, lärare och lärarstudenter som erbjuder språkstärkande insatser för elever i förskoleklass och i årskurs 1–6 i grundskolan eller anpassad grundskola. Material och lärarhandledningar arbetas fram i en process som pågår från september 2025 och två år framåt. Material och metoder prövas i samarbete med huvudmän, rektorer och lärare. Inför läslovet 2025, sportlovet, sommarlovet och läslovet 2026 samt inför sportlovet och sommarlovet 2027 publiceras nya delmaterial. I skrivande stund, 2026-06-01, har fyra delmaterial gjorts fritt tillgängliga: *Automatisering 1*, *Fonemdifferentiering 1*, *Kodknäckning 1* och *Ordarbete 1*, samt en första version av *Organisation, lärare och elever*, som är ett stöd till huvudman och rektor (se www.intensivsvenska.se). I ett veckoschema för läs-, sport-, påsk- och sommarlovet ingår intensivträningensformaten

litterariseringspass (littpass), fonemdifferentieringspass (diffpass) och cirkelträningspass (cirkelpass) som grundmetoder i undervisningen varje dag. Parallellt med intensivträningen löper det så kallade Läsmysteriet (för elever som kan läsa) och Ljudmysteriet (för elever som ännu inte kan läsa eller är på väg att lära sig). Ljudmysteriet utgår i huvudsak från delmaterialet *Fonemdifferentiering 1*. Det är den innehållsliga röda tråden under skollovet. I Ljudmysteriet ingår också intensivträningmoment, då i syfte att lösa delar av mysteriet.

Den här lärarhandledningen ger en överblick av vad Ljudmysteriet är och ger ett konkret exempel på hur en vecka med Ljudmysteriet kan se ut. Tanken är att du som undervisande lärare ska kunna plocka ut färdiga brev och aktiviteter. Du kan också använda dessa aktiviteter som förslag och inspiration till egna övningar i ett eget mysterium. Allt utskriftsmaterial hittar du i *Ljudmysteriet: Sommarlov – Undervisningsmaterial*. Samtliga bilder är illustrerade av Klara Svedäng.

Denna version av Ljudmysteriet publiceras 2026-06-01.

OM LJUDMYSTERIET

Ljudmysteriet är en röd tråd som löper genom den språkstärkande undervisningen under lovveckan. Det är framtaget med inspiration från Falköpings kommuns skollovsverksamhet, kallad Läsglädje, som i sin tur hämtat inspiration från Berättarministeriet. Syftet med Ljudmysteriet är att på ett lekfullt sätt väcka motivation till läsning och på samma gång låta eleverna träna språkliga färdigheter. Det här Ljudmysteriet är särskilt framtaget för elevgrupper som ännu inte knäckt läskoden eller som inte riktigt har tillägnat sig hela ljudsystemet i svenskan. Ett komplett ljudsystem är en viktig förutsättning för en effektiv läsinlärning och fortsatt läsutveckling (se delmaterialet *Fonemdifferentiering 1*).

Aktiviteterna genomförs med fördel genom att du som lärare modellerar arbetssättet och ger språklig stöttning. Bildstödet i materialet kan användas för att förklara centrala ord och begrepp, och på så sätt stärka elevernas förståelse.

Varje dag får eleverna ett brev från en karaktär som har ett problem som hen behöver hjälp med. Brevet hittar de i en brevlåda, exempelvis en skokartong eller ett stort påskägg. För att låsa upp brevlådan och få tillgång till dagens brev behöver eleverna genomföra *Ljudormen*, en ramaktivitet som beskrivs på sida 7. Därefter läser läraren brevet högt. I brevet presenteras en uppgift där syftet är att hjälpa karaktären att hitta en bokstav. Bokstäverna för varje dag bildar sedan veckans lösenord. När alla bokstäver har samlats in och lösenordet är komplett i slutet av veckan firas detta med ett diplom samt någon form av belöning från karaktären till eleverna, som tack för elevernas hjälp.

KARAKTÄREN OCH BREVENS FUNKTION

I det här Ljudmysteriet träffar vi karaktären Sommarkatten. Varje helg träffar hon sina vänner på deras bokklubb, och måste därför ha hjälp att samla på sig texter under veckan. För att få hjälp skriver hon brev till eleverna. Efter att ha läst varje brev utför eleverna olika språkstärkande aktiviteter, och får en ny bokstav som belöning. I slutet av veckan har de samlat ihop alla bokstäver till ett lösenord. Inför sommarlovet 2026 finns det material för sammanlagt **nio dagar, fördelat på tre veckor**. Dessa är fördelade över vecka A, B och C. Aktiviteter och brev benämns efter vecka och dag, där A1 hänvisar till den första dagen i vecka A. Därför finns det även tre lösenord: *läs*, *bra* och *bok*. Anpassa upplägget efter den tidsram som du har med dina elever.

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Vecka A	Läsmysterium A, Dag 1		Läsmysterium A, Dag 2		Läsmysterium A, Dag 3
Vecka B	Läsmysterium B, Dag 1		Läsmysterium B, Dag 2		Läsmysterium B, Dag 3
Vecka C	Läsmysterium C, Dag 1		Läsmysterium C, Dag 2		Läsmysterium C, Dag 3

KÖRSHEMA – TRE VECKORS SKOLLOV

Här nedan följer ett exempel på hur Ljudmysteriet kan implementeras under tre sommarlovsveckor. Lösenordet för samtliga lovveckor är läs bra bok. I samband med varje aktivitet ges en bokstav i ordet, som fungerar som lösenord för dagen. Samtliga dagar inleds Ljudmysteriet med ramaktiviteten *Ljudormen* för att låsa upp brevlådan för att få tillgång till dagens brev. Därefter görs dagens huvudaktivitet. När aktiviteten är avslutad får eleverna dagens bokstav som belöning. Som extraaktivitet kan *Namntelegrafen/Vokaltelegrafan* göras. Denna inramning kan anpassas efter elevernas behov.

Lärarhandledningen är uppbyggt enligt följande: först ges en beskrivning av ramaktiviteterna (*Ljudormen*, *Namntelegrafen* och *Vokaltelegrafan*), därefter ges ett körschema dag för dag. Där hittar du information om tidssättning, kategori tillhörande Ljudormen, dagens huvudaktivitet, potentiella extraaktiviteter, dagens bokstav samt dagens brev.

Breven och nödvändigt material för samtliga aktiviteter hittar du i *Ljudmysteriet: Sommarlov – Undervisningsmaterial*.

RAMAKTIVITETER

Ramaktiviteterna är tänkta att inleda och avsluta momentet Läsmysteriet varje dag. Samma ramaktiviteter föreslås varje dag, men med olika teman. Förslag på tema finns i varje dags körschema.

Ljudormen är tänkt som inledande aktivitet, medan *Namntelegrafen* och *Vokaltelegraf* är tänkta som avslutande aktivitet, eller extra aktivitet om tid finns. Endast *Ljudormen* kräver ett nytt tema varje dag.

Aktivitet	Ljudormen
Tidsåtgång – förberedelser	0 minuter
Material	Inget
Tidsåtgång – genomförande	Öppet
Gruppindelning	Helklass
Instruktioner	<p><u>Under:</u> Alla elever ställer sig i en ring. Läraren säger ett ord på ett tema. En elev säger ett ord som börjar på samma ljud som föregående ord slutade på. Detta upprepas enligt samma mönster genom hela klassen. Läraren avslutar <i>Ljudormen</i>.</p> <p><u>Funktion i Ljudmysteriet:</u> <i>Ljudormen</i> måste genomföras för att dagens bokstav ska bli tillgängligt. Försök att avsluta <i>Ljudordmen</i> med dagens bokstav. Läraren avgör hur många rundor som ska genomföras i klassen.</p>
Färdigheter	Tala

Aktivitet	Namntelegrafan
Tidsåtgång – förberedelser	0 minuter
Material	Inget
Tidsåtgång – genomförande	5–10 minuter
Gruppindelning	Helklass
Instruktioner	<p><u>Under:</u> Alla elever ställer sig i en ring. Se till att alla ser varandra. Läraren börjar med att säga sitt namn och en sak som börjar på samma ljud. Exempel: <i>Sune - sol; Philip - fisk</i>. Skicka sedan vidare ordet till en elev genom att peka med armarna mot eleven. Eleven upprepar ditt namn och din sak, och säger därefter sitt eget namn och en sak som börjar på samma ljud som namnet. Eleven skickar sedan vidare till nästa elev, som säger den förra elevens namn och sak, och sedan sitt eget. Aktiviteten fortsätter på samma sätt tills alla i cirkeln har deltagit.</p> <p><u>Efter:</u> Avsluta med raketten.</p>
Färdigheter	Tala, lyssna

Aktivitet	Vokaltelegrafan
Tidsåtgång – förberedelser	0 minuter
Material	Inget
Tidsåtgång – genomförande	>10 minuter
Gruppindelning	Helklass
Instruktioner	<p><u>Under:</u></p> <p>Alla elever ställer sig i en ring och tilldelas ett vokalljud med tillhörande rörelse, se <i>Fonemdifferentiering 1</i>. Övningen går ut på att eleverna ska skicka rörelsen och ljudet vidare till varandra. Läraren börjar med att säga sitt vokalljud och göra tillhörande rörelse. Skicka sedan vidare vokalljud och rörelse till en elev genom att peka med armarna mot eleven. Eleven upprepar lärarens vokalljud och rörelse, och säger därefter sitt eget vokalljud och rörelse. Eleven skickar sedan vidare till nästa elev genom att peka med armarna. Denna elev säger den förra elevens vokalljud och rörelse, och sedan sitt eget. Aktiviteten fortsätter på samma sätt tills alla i cirkeln har deltagit.</p> <p><i>En enklare nivå:</i> Dela in eleverna i mindre grupper, som står i mindre cirklar. På så sätt får de färre vokalljud och rörelser att hålla koll på.</p> <p><i>En svårare nivå:</i> När eleverna pekar på den elev som de skickar vidare till ska de även göra den elevens vokalljud och rörelse. De behöver alltså memorera alla elevers vokalljud och rörelser.</p> <p><u>Efter:</u></p> <p>Avsluta med raketten.</p>
Färdigheter	Tala, lyssna, fonemdifferentiering

VECKA 1

Dag 1

Tid att avsätta till Ljudmysteriet: Totalt: 35 minuter (*Ljudormen*: 10 minuter, högläsning av brevet: 5 minuter, *Måla efter vokaler*: 15 minuter)

Ramaktivitet för att inleda Ljudmysteriet: *Ljudormen* – dagens kategori: djur

Dagens huvudaktivitet: *Måla efter vokaler*

Ramaktivitet för att avsluta Ljudmysteriet: *Namntelegrafen* eller *Vokaltelegrafan*

Extra aktivitet: Skriv fem frågor till Sommarkatten, enskilt eller i helklass.

Dagens bokstav: l. Dagens bokstav ges som belöning när eleverna har gjort *Måla efter vokaler*.

Brev (1)

Hej alla barn!

Jag heter Sommarkatten, och jag älskar att läsa! Varje helg träffar jag mina vänner i en bokklubb. Här är en bild på mig där jag läser en bok i solnedgången. Färglägg bilden med rätt färg på rätt vokal, så får ni dagens bokstav!

Hälsningar från Sommarkatten!

Aktivitet	Måla efter vokaler
Tidsåtgång – förberedelser	5 minuter
Material	Till varje elev: En kopia av målarbilden ”Måla efter vokaler – målarbild att skriva ut, en per elev” – finns i undervisningsmaterialet på sida 4. Se även ”Måla efter vokaler – lärarens del” på sida 5. Färgpennor.
Tidsåtgång – genomförande	15 minuter
Gruppindelning	Individuellt och helklass
Instruktioner	<p><u>Före:</u> Skriv ut målarbilden <i>Måla efter vokaler</i>. Läs igenom beskrivningen över vilken färg som tillhör vilken vokal. Dela ut en målarbild och en uppsättning färgpennor till samtliga elever.</p> <p><u>Under:</u> Utgå från materialet ”Måla efter vokaler – lärarens del” på sida 5 i undervisningsmaterialet. Förklara i helklass vilken färg som ska fyllas i inom vilket fält. Följ instruktionerna kolumnen ”Rörelse och/eller ljud” innan du avslöjar vilken färg som tillhör vilken vokal. Exempelvis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Säg vokalljudet för <a>, och visa rörelsen. Fråga hur <a> ser ut. 2. Instruera eleverna att färglägga fälten med <a> orangea. <p>Katten har ingen vokal på sig – eleverna får själva bestämma vilken färg katten ska vara. Om de inte hinner klart kan de få mer tid att fylla i samtliga fält när alla instruktioner har getts. Projicera då ”Måla efter vokaler – lärarens del”, så att eleverna kan se vilken bokstav som tillhör respektive färg.</p> <p><u>Funktion i Ljudmysteriet:</u> Dagens bokstav ges som belöning när eleverna är återsamlade i grupp efter att ha genomfört <i>Måla efter vokaler</i>.</p>
Färdigheter	Lyssna, tala, fonemdifferentiering

Dag 2

Tid att avsätta till Ljudmysteriet: Totalt: 35 minuter (*Ljudormen*: 10 minuter, högläsning av brevet: 5 minuter, *Luckdiktamen*: 20 minuter)

Ramaktivitet för att inleda Ljudmysteriet: *Ljudormen* – dagens kategori: ätbart

Dagens huvudaktivitet: *Luckdiktamen* – hitta de försvunna vokalljuden i ”En kulen natt”.

Ramaktivitet för att avsluta Ljudmysteriet: *Namntelegrafen* eller *Vokaltelegrafen*

Dagens bokstav: ä. Dagens bokstav ges som belöning när eleverna har gjort *Luckdiktamen*.

Brev (2)

Hej på er!

Sommarkatten här! Tack för hjälpen med bilderna – de ska jag sätta upp på kylskåpet! Idag var jag nere vid stranden. I vattenbrynet hittade jag en sång som jag vill sjunga, men det saknas massa vokaler! Sjung sången och stoppa in rätt vokaler. Då får ni dagens bokstav!

Hälsningar från Sommarkatten!

Aktivitet	Luckdiktamen – hitta de försvunna vokalljuden
Tidsåtgång – förberedelser	5 minuter
Material	Till varje elev: En kopia av ”En kulen natt” med borttagna vokalgrafem – finns i undervisningsmaterialet på sida 7. Valfri inspelning av visan.
Tidsåtgång – genomförande	20 minuter
Gruppindelning	I helklass och i par
Instruktioner	<p><u>Under:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lyssna på visan tillsammans i helklass. Uppmuntra gärna eleverna till att sjunga med. 2. Sjung visan tillsammans med eleverna ett par gånger. 3. Dela ut ett papper för luckdiktamen till varje elev. Dela in eleverna i par. 4. Instruera eleverna att skriva in rätt vokal i luckorna. Som stöd kan du spela visan på lagom volym medan de arbetar. Vid behov kan ni sjunga visan, rad för rad, och stanna upp vid de saknade vokalgrafemen. Använd vokalrörelserna för att markera vokalljuden. <p><u>Funktion i Ljudmysteriet:</u> Dagens bokstav ges som belöning när eleverna är återsamlade i grupp efter att ha genomfört <i>Luckdiktamen</i>.</p>
Färdigheter	Lyssna, läsa, skriva, fonemdifferentiering

Dag 3

Tid att avsätta till Ljudmysteriet: Totalt: 25 minuter (*Ljudormen*: 10 minuter, högläsning av brevet: 5 minuter, *Den stora vokaldansen*: 10 minuter)

Ramaktivitet för att inleda Ljudmysteriet: *Ljudormen* – dagens kategori: saker i klassrummet

Dagens huvudaktivitet: *Den stora vokaldansen 1*

Ramaktivitet för att avsluta Ljudmysteriet: *Namntelegrafen* eller *Vokaltelegrafen*

Dagens bokstav: s. Dagens bokstav ges som belöning när eleverna har gjort *Den stora vokaldansen 1*.

Brev (3)

Hej alla soliga barn!

Tack för att ni gjorde sången hel, vad fint ni sjöng! Jag blir så glad av sommaren. Jag har hoppat runt bland blåbärsriset hela dagen, och vill bara dansa! Dansa den stora vokaldansen, så får ni dagens bokstav!

Hälsningar från Sommarkatten!

Aktivitet	Den stora vokaldansen 1
Tidsåtgång – förberedelser	0 minuter
Material	”Den stora vokaldansen 1 – Körschema” finns i undervisningsmaterialet på sida 10 i undervisningsmaterialet.
Tidsåtgång – genomförande	10 minuter
Gruppindelning	Helklass
Instruktioner	<p><u>Under:</u> Samla hela gruppen framför tavlan i en halvcirkel, eller på annan plats där eleverna får plats att ta steg åt sidorna. Ha körschemat utskrivet framför dig. Demonstrera genom att säga två eller tre vokalljud enligt rytmen i kolumn 1, samt gör tillhörande vokälrörelser. Därefter gör du vokälrörelserna utan att säga ljuden, och eleverna svarar med att säga ljuden och göra vokälrörelserna enligt rytmen. Mellan varje sekvens (– – ~) görs olika rörelser, som illustreras i körschemat. Tecknet (–) avser lång vokal (”hav”), och tecknet (~) avser kort (”katt”). Rörelserna är steg åt höger, steg åt vänster och slutligen en klapp. Försök få till så synkroniserade rörelser som möjligt. Rytme 1: lång, lång, kort (– – ~). Denna aktivitet återkommer i slutet av varje vecka, men då med flera rytmer. Samtliga vokalljud bör användas vid samtliga tillfällen.</p> <p><u>Funktion i Ljudmysteriet:</u> Dagens bokstav ges som belöning när eleverna är återsamlade i grupp efter att ha genomfört <i>Den stora vokaldansen 1</i>.</p>
Färdigheter	Läsa, tala, lyssna, fonemdifferentiering

VECKA 2

Dag 1

Tid att avsätta till Ljudmysteriet: Totalt: 30 minuter (*Ljudormen*: 10 minuter, högläsning av brevet: 5 minuter, *Minisaga*: 15 minuter).

Ramaktivitet för att inleda Ljudmysteriet: *Ljudormen* – dagens kategori: länder/städer

Dagens huvudaktivitet: *Minisaga*

Ramaktivitet för att avsluta Ljudmysteriet: *Namntelegrafen* eller *Vokaltelegrafan*.

Dagens bokstav: b. Dagens bokstav ges som belöning när eleverna har gjort *Minisaga*.

Brev (1)

Hej mina små kattungar!

Det är jag, Sommarkatten! Alla mina vänner var så imponerade av allt jag hade läst under förra veckan, och nu längtar vi redan till nästa helgs bokklubb! Idag hittade jag en saga om en insekt, och massa bilder som verkar höra till. Hjälp mig sortera ut bilderna i sagan, så får ni dagens bokstav!

Hälsningar från Sommarkatten!

Aktivitet	Minisaga
Tidsåtgång – förberedelser	10 minuter
Material	”Minisaga – Saga att skriva ut, en per elev”. Finns på sida 12 i undervisningsmaterialet. ”Minisaga – Bildstöd att skriva ut, en per elev”. Finns på sida 13 i undervisningsmaterialet.
Tidsåtgång – genomförande	15 minuter
Gruppindelning	I par
Instruktioner	<p><u>Före:</u> Skriv ut materialet för <i>Minisaga</i> och klipp ut bildstödet. Dela ut material till samtliga elever och dela in eleverna i par.</p> <p><u>Under:</u> Läs minisagan högt. Stanna upp vid rutorna och instruera eleverna att välja en bild att lägga på rutorna – bilden på biet läggs på rutan ”bi” och så vidare. Markera vokalljudet tydligt, och ta hjälp av vokalrörelserna.</p> <p><u>Funktion i Ljudmysteriet:</u> Dagens bokstav ges som belöning när eleverna är återsamlade i grupp efter att ha genomfört <i>Minisagan</i>.</p>
Färdigheter	Läsa, tala, lyssna

Dag 2

Tid att avsätta till Ljudmysteriet: Totalt: 35 minuter (*Ljudormen*: 10 minuter, högläsning av brevet: 5 minuter, *Ljudkvadraten*: 20 minuter).

Ramaktivitet för att inleda Ljudmysteriet: *Ljudormen* – dagens kategori: personnamn

Dagens huvudaktivitet: *Ljudkvadraten*

Ramaktivitet för att avsluta Ljudmysteriet: *Namntelegrafen* eller *Vokaltelegrafen*.

Dagens bokstav: r. Dagens bokstav ges som belöning när eleverna har gjort *Ljudkvadraten*.

Brev (2)

Hej alla barn!

Bra jobbat med minisagan! Igår åt jag flera burkar inlagd sill, så nu är jag full av energi! Jag vill upp och röra på mig ordentligt – jag vill ha en ljudkvadrat! Upp och stå, och förbered era vokalrörelser! Då får ni dagens bokstav!

Hälsningar från Sommarkatten!

Aktivitet	Ljudkvadraten
Tidsåtgång – förberedelser	15 minuter
Material	A4 med grafem och bild som illustrerar ljudet – finns i undervisningsmaterialet på sida 15–23, samt facit på sida 24. Se karta över <i>Ljudkvadraten</i> i undervisningsmaterialet på sida 25. Denna karta kan användas som stöd för att placera ut vokalerna.
Tidsåtgång – genomförande	20 minuter (inklusive förflyttning)
Gruppindelning	Helklass
Instruktioner	<p><u>Före:</u> Aktiviteten sker i tomt klassrum, idrottssal eller utomhus. Markera en kvadrat i rummet. Placera ut samtliga vokaler: A4 med grafem och bild som illustrerar ljudet (t.ex. bild på ett hus). Bilderna behöver inte klippas ut, utan kan placeras ut i rummet i sin helhet. Bestäm om eleverna ska arbeta med långa, korta eller båda vokalljuden. Nedan finns en beskrivning av hur man kan arbeta med både korta och långa vokaler.</p> <p><u>Under:</u> Aktiviteten börjar med att eleverna samlas i mitten av rummet. Säg det första ordet, exempelvis ”yla”. Låt eleverna upprepar ordet i kör samtidigt som de gör vokalrörelsen för den betonade vokalen i ordet. Därefter springer/går de till rätt plats i kvadraten – alltså platsen där grafemet y och bilden för ”yla” finns. Sedan säger du ett ord för det korta y-ljudet: ”yxa”. Eleverna står kvar, upprepar ordet och gör den korta vokalrörelsen för y-ljudet. Eleverna har nu övat på långt och kort y. Fortsätt leda eleverna genom att börja med det långa vokalljudet (här ska de även hitta rätt grafem/bild) och därefter det korta vokalljudet. Om eleverna hamnar fel stannar du upp, säger ordet långsamt och låter eleverna lyssna efter vokalljudet igen.</p> <p><u>Funktion i Ljudmysteriet:</u> Dagens bokstav ges som belöning när eleverna är återsamlade i grupp efter att ha genomfört <i>Ljudkvadraten</i>.</p>
Färdigheter	Lyssna, tala, fonemdifferentiering

Dag 3

Tid att avsätta till Ljudmysteriet: Totalt: 25 minuter (*Ljudormen*: 10 minuter, högläsning av brevet: 5 minuter, *Den stora vokaldansen*: 10 minuter)

Ramaktivitet för att inleda Ljudmysteriet: *Ljudormen* – dagens kategori: färger

Dagens huvudaktivitet: *Den stora vokaldansen 2*

Ramaktivitet för att avsluta Ljudmysteriet: *Namntelegrafen* eller *Vokaltelegrafen*

Dagens bokstav: a. Dagens bokstav ges som belöning när eleverna har gjort *Den stora vokaldansen 2*.

Brev (3)

Hej kära ni!

Vilken fin ljudkvadrat ni gav mig! Jag hoppade på studs mattan hela kvällen, och ser så mycket fram emot helgens bokklubb. Vi måste fira veckans slut med en ny vokaldans – med nya rytmer! Dansa dansen, så ger jag er dagens bokstav!

Hälsningar från Sommarkatten!

Aktivitet	Den stora vokaldansen 2
Tidsåtgång – förberedelser	0 minuter
Material	”Den stora vokaldansen 2 – Körschema” finns i undervisningsmaterialet på sida 27 i undervisningsmaterialet.
Tidsåtgång – genomförande	10 minuter
Gruppindelning	Helklass
Instruktioner	<p><u>Under:</u> Samla hela gruppen framför tavlan i en halvcirkel, eller på annan plats där eleverna får plats att ta steg åt sidorna. Ha körschemat utskrivet framför dig. Börja med att repetera Vokaldansen enligt rytmen som ni gjorde förra gången (rytm 1, kolumn 1). Demonstrera sedan den nya rytmen (rytm 2, kolumn 2) genom att säga två eller tre vokalljud enligt rytmen i kolumn 1, samt gör tillhörande vokalrörelser. Därefter gör du vokalrörelserna utan att säga ljuden, och eleverna svarar med att säga ljuden och göra vokalrörelserna enligt rytmen. Mellan varje sekvens (– – ∪) görs olika rörelser, som illustreras i körschemat. Tecknet (–) avser lång vokal (”hav”), och tecknet (∪) avser kort (”katt”). Dessa rörelser är steg åt höger, steg åt vänster och slutligen en klapp. Försök få till så synkroniserade rörelser som möjligt. Rytme 1: lång, lång, kort (– – ∪). Rytme 2: kort, kort, lång (∪ ∪ –).</p> <p><u>Funktion i Ljudmysteriet:</u> Dagens bokstav ges som belöning när eleverna är återsamlade i grupp efter att ha genomfört <i>Den stora vokaldansen 2</i>.</p>
Färdigheter	Läsa, tala, lyssna, fonemdifferentiering

VECKA C

Dag 1

Tid att avsätta till Ljudmysteriet: Totalt: 35 minuter (*Ljudormen*: 10 minuter, högläsning av brevet: 5 minuter, *Vokalkull*: 20 minuter)

Ramaktivitet för att inleda Ljudmysteriet: *Ljudormen* – dagens kategori: kroppsdelar

Dagens huvudaktivitet: *Vokalkull*

Ramaktivitet för att avsluta Ljudmysteriet: *Namntelegrafen* eller *Vokaltelegrafan*

Dagens bokstav: b. Dagens bokstav ges som belöning när eleverna har gjort *Vokalkull*.

Brev (1)

Hej alla barn!

Jag är så glad att få skriva till er igen! Helgens bokklubb gick jättebra. Vi åt jordgubbar med grädde och dansade vokaldansen hela kvällen. Idag vill jag leka – visa mig hur man leker vokalkull, så får ni dagens bokstav!

Hälsningar från Sommarkatten!

Aktivitet	Vokalkull
Tidsåtgång – förberedelser	<5 minuter
Material	Se till att ha tillgång till en relativt stor yta– tomt klassrum, gymnastiksal, skolgård eller dylikt. Läs reglerna för <i>Vokalkull</i> på sida 29 i undervisningsmaterialet.
Tidsåtgång – genomförande	20 minuter (inklusive förflyttning)
Gruppindelning	I helklass
Instruktioner	<p><u>Under:</u> Aktiviteten börjar med att alla elever samlas i mitten av rummet. Gå igenom lekens regler, som du hittar i undervisningsmaterialet på sida 31. Visa gärna själv och repetera vokalrörelserna vid behov tillsammans med eleverna. Gruppen väljer ut den som börjar som ”kullare” (kan även vara läraren). Läraren startar sedan leken. Var noga med att eleverna måste byta vokalljud och vokalrörelse ifall de blir kullade flera gånger. Kommer eleverna inte på fler vokalljud och vokalrörelser kan du ge förslag. Ta gärna en kort paus i leken efter ca 3 minuter och byt ”kullare”. Avsluta leken genom att återsamlas i grupp.</p> <p><u>Funktion i Ljudmysteriet:</u> Dagens bokstav ges som belöning när eleverna är återsamlade i grupp efter att ha genomfört <i>Vokalkull</i>.</p>
Färdigheter	Tala, lyssna, fonemdifferentiering

Dag 2

Tid att avsätta till Ljudmysteriet: Totalt: 30 minuter (*Ljudormen*: 10 minuter, högläsning av brevet: 5 minuter, *Vokalröra*: 15 minuter)

Ramaktivitet för att inleda Ljudmysteriet: *Ljudormen* – dagens kategori: sporter

Dagens huvudaktivitet: *Vokalröra*.

Ramaktivitet för att avsluta Ljudmysteriet: *Namntelegrafen* eller *Vokaltelegrafen*

Dagens bokstav: o. Dagens bokstav ges som belöning när eleverna har gjort *Vokalröra*.

Brev (2)

Hej alla barn!

Vad duktiga ni var på att leka *Vokalkull*! Var det roligt? Jag har rört till det ordentligt... jag skulle bygga ett sandslott, och tappade alla vokaler på stranden! De verkar ha rört ihop sig ordentligt – red ut dem genom att spela *Vokalröra*, så får ni dagens bokstav!

Hälsningar från Sommarkatten!

Aktivitet	Vokalröra
Tidsåtgång – förberedelser	5 minuter
Material	Se till att ha tillgång till en relativt stor yta – klassrum eller gymnastiksal. En stol per person. <u>Tips:</u> Till denna aktivitet kan man använda papperslappar med vokalgrafem som eleverna kan dra ur en skål, påse eller liknande för att dela ut vokaler.
Tidsåtgång – genomförande	15 minuter
Gruppindelning	I helklass
Instruktioner	<p><u>Före:</u> Placera stolar i en stor cirkel med en stol per person. Läraren kan antingen sitta med i cirkeln eller stå utanför.</p> <p><u>Under:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Varje elev blir tilldelad en vokal. Dela ut vokaler genom att visa/säga en vokal till varje elev. Om eleverna är bekanta med vokalgrafem kan de få en papperslapp med sin vokal. Se till att minst två elever får samma vokal! 2. Välj sedan att antingen säga ett vokalljud eller göra en vokalrörelse. De elever som har den vokal som du säger/visar ställer sig upp och byter plats med varandra. Uppmana eleverna att detta ska ske med tempo. Upprepa tills dess att alla olika vokaler nämnts flera gånger – både med rörelser och ljud. 3. Du kan när som helst välja att säga ”Vokalröra”. Eleverna ska då byta vokal med kompisen som sitter till höger om dem, genom att visa/säga vokalen till sin kompis. <p><u>Funktion i Ljudmysteriet:</u> Dagens bokstav ges som belöning när eleverna är återsamlade i grupp efter att ha genomfört <i>Vokalröra</i>.</p>

Dag 3

Tid att avsätta till Ljudmysteriet: Totalt: 25 minuter (*Ljudormen*: 10 minuter, högläsning av brevet: 5 minuter, *Den stora vokaldansen*: 10 minuter)

Ramaktivitet för att inleda Ljudmysteriet: *Ljudormen* – dagens kategori: finns i naturen

Dagens huvudaktivitet: *Den stora vokaldansen 3*

Ramaktivitet för att avsluta Ljudmysteriet: *Namntelegrafen* eller *Vokaltelegrafen*

Dagens bokstav: k. Dagens bokstav ges som belöning när eleverna har gjort *Den stora vokaldansen 3*.

Brev (3)

Hej kära ni!

Så fint ni sorterade vokalerna! Jag ligger på bryggan och tänker på allt vi har lärt oss. Nu har vi kommit fram till den sista dagen, och ni vet vad jag vill ha då – en ny vokaldans, med nya, häftiga rytmer! Då får ni den sista bokstaven!

Hälsningar från Sommarkatten!

Aktivitet	Den stora vokaldansen 3
Tidsåtgång – förberedelser	0 minuter
Material	”Den stora vokaldansen 3” – Körschema ” finns i undervisningsmaterialet på sida 32 i undervisningsmaterialet.
Tidsåtgång – genomförande	10 minuter
Gruppindelning	Helklass
Instruktioner	<p><u>Under:</u></p> <p>Samla hela gruppen framför tavlan i en halvcirkel, eller på annan plats där eleverna får plats att ta steg åt sidorna. Ha körschemat utskrivet framför dig.</p> <p>Börja med att repetera Vokaldansen enligt rytmen som ni gjorde förra gången (rytm 1, kolumn 1 och rytm 2, kolumn 2). Demonstrera sedan den nya rytmen (rytm 3, kolumn 3) genom att säga två eller tre vokalljud enligt rytmen i kolumn 1, samt gör tillhörande vokalrörelser.</p> <p>Därefter gör du vokalrörelserna utan att säga ljuden, och eleverna svarar med att säga ljuden och göra vokalrörelserna enligt rytmen.</p> <p>Mellan varje sekvens (– – ∩) görs olika rörelser, som illustreras i körschemat. Tecknet (–) avser lång vokal (”hav”), och tecknet (∩) avser kort (”katt”). Dessa rörelser är steg åt höger, steg åt vänster och slutligen en klapp. Försök få till så synkroniserade rörelser som möjligt.</p> <p>Rytm 1: lång, lång, kort (– – ∩). Rytm 2: kort, kort, lång (∩ ∩ –). Rytm 3: lång, kort, lång (– ∩ –).</p> <p><u>Funktion i Ljudmysteriet:</u></p> <p>Dagens bokstav ges som belöning när eleverna är återsamlade i grupp efter att ha genomfört <i>Den stora vokaldansen 3</i>.</p>
Färdigheter	Läsa, tala, lyssna, fonemdifferentiering

Tackbrev från Sommarkatten

I samband med att Ljudmysteriet avslutas skickar Sommarkatten ett sista brev. Sommarkatten tackar för elevernas hjälp, och eleverna får diplom för sin insats under den språkstärkande lovverksamheten. Komplettera gärna avslutningen med en fika, eller något annat passande firande.

Tackbrev

Hej kära elever!

Bra jobbat – ni har hittat alla bokstäver, gjort massa vokalrörelser, och hjälpt mig skina under bokklubben! Som tack för all er hjälp har jag ordnat en liten belöning åt er!

Många hälsningar från Sommarkatten!

I mån av tid kan eleverna, enskilt eller i helklass, formulera ett eget brev till Sommarkatten, där de berättar om vad som har varit roligast och svårast under lovverksamheten, och vad de har lärt sig. Detta kan fungera som en form av utvärdering av lovverksamheten.